

Съдържание

Новини	2
Годишнини на членове на БАН (1869–2025) – Ст. Хрусанова	8
Нова книга	17
Книги от Издателството на БАН „Проф. Марин Дринов“, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	19
Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	22

Редакционна колегия: Главен редактор: Стефка Хрусанова (hrusanova.st@cl.bas.bg), доц. д-р Никола Казански (nkazanski@abv.bg), Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg), Милкана Лишкова (milkana@cl.bas.bg), Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

Снимки: Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

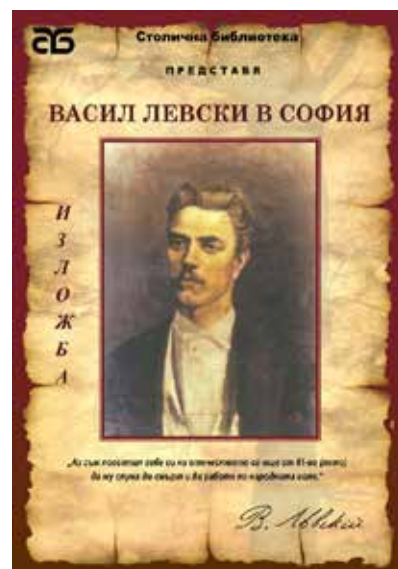
Компютърна обработка на изображения и текст: Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg)

Приемат се статии за печат във формат word, с основен текст на шрифт Times New Roman 12, след окончателна авторска корекция. Илюстрациите да се изпращат във формат jpg, отделно от текста.

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. „15-ти ноември“ №1
тел: 979 52 54, 979 53 79
<http://www.cl.bas.bg>
E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

НОВИНИ

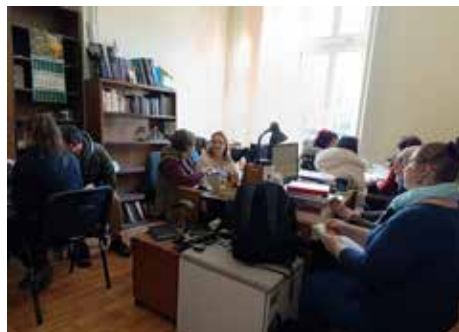
През месец февруари 2025 г. в Столичната библиотека беше представена фотодокументалната изложба „Васил Левски в София“, посветена на 152-годишнината от гибелта на Васил Левски. Дадени са интересни факти за живота на Апостола в София: първото му посещение в града, адресите, на които е отсядал, софийските му сподвижници, местата на Левски в София – паметници, улици, институции, училища, носещи неговото име. Любопитен експонат в изложбата е първият вариант на стихотворението „Обесването на Васил Левски“ от Христо Ботев. Публикуван е във в. „България“, г. I, бр. 22 от 12 август 1876 г. Акцент в изложбата са оригинални издания за Васил Левски от личните библиотеки на Кирил Христов, Симеон Радев, Петко Тихолов, Пенка Шишманова, както и ценни книги от колекциите „Оцелели книги“, „Дар Дирекция на полицията“, част от фонда на Столичната библиотека. Особен интерес представляват издания и книги с автографи на: Стоян Заимов „Васил Левски – Дяконът“, 1895 г., написана по повод откриването на паметника в София; „Васил Левски. Сборниче за спомен на 25-год. от смъртта на Левски“, 1898 г. и др. Интерес представлява и книгата на Стефан Илчев с Протоколи на извънредната турска комисия – „Следственото дело на Васил Левски и негови сподвижници“, 1946 г., както и кореспонденцията на Васил Левски чрез изследването на Иван Унджиев и Никола Кондарев „Васил Левски. Най-хубавите страници от писмата му“, 1948 г. Представени са статии, посветени на живота, делото и гибелта на Васил Левски, публикувани в списание „София“, част от Дигиталната платформа „Сердика“.

<https://www.libsofia.bg/event/516/152-godini-ot-gibelta-na-vasil-levski>

На 7 февруари 2025 г. студенти от IV курс в УниБИТ с ръководител доц. Марина Енчева бяха на учебно посещение в Централната библиотека на БАН. Директорът д-р Силвия Найденова представи историята и колекциите на институцията, а след това колегите от отдел „Индексиране на библиотечни документи“ ги запознаха по-подробно със спецификата на своята работа и библиотечно-информационната система Alerph 500.

На 11 февруари 2025 г. в читалнята на Централната библиотека беше проведена традиционната Годишна среща на библиотеките на постоянните научни звена (ПНЗ) на БАН за 2025 г. В нея на място се включиха 22-ма специалисти от системата на БАН, както и един участник виртуално. Срещата откри директорът д-р Силвия Найденова, която представи информация за развитието и дейностите в академичната библиотечна система през изминалата 2024 година. След това бяха обсъдени различни въпроси, свързани с проблемите на специалните библиотеки.

На срещата бяха изнесени следните презентации:

- ◇ Академичната библиотечна система на БАН 2024 – д-р Силвия Найденова;
- ◇ Участие на библиотечни специалисти от Централната библиотека в Международната седмица за обучение по програмата „Еразъм“ в Университета в Марибор, Словения – Цветанка Христова и Милкана Лишкова;
- ◇ Библиотеката на Института по океанология – БАН в Европейската асоциация на библиотеките и информационните центрове в областта на морските науки (EURASLIC) – Снежина Бъчева.

<https://www.facebook.com/clbasbg>

На 13 февруари 2025 г. Централната библиотека на БАН откри изложба по случай 160-годишнината от рождението на Тодор Генчов Влайков (13.02.1865–28.04.1943), писател, учител и общественик, действителен член на БАН (1900). Автор на разкази и повести. Най-известното му произведение е повестта „Дядовата Славчова унука“.

14 февруари 2025 г. д-р Силвия Найденова изнесе публична лекция на тема „Създаване на дигитално съдържание в Централна библиотека на БАН – опит и практика“ в Университета по библиотекознание и информационни технологии. Лекцията е част от инициативата на катедра „Библиотечни науки“ „Предизвикателствата в БИБЛИОТЕКАТА на XXI век“, в рамките на която специалисти от различни институции представят пред студентите подробности за спецификите на своята работа в съвременното информационно общество.

19 февруари 2025 г. в Градската библиотека „Паисий Хилендарски“, Асеновград, беше представена изложбата „Васил Левски. Места на памет (1873–1933)“. Изложбата е подготвена през 2023 г. от Института за исторически изследвания и Централната библиотека на Българската академия на науките по повод 150-годишнината от гибелта на Васил Левски. Тя е знак за дълбоката почит на Академията към

личността и делото на една от най-светлите личности в националния ни пантеон.

Постерната експозиция проследява изграждането на образа на националния герой от първите години след трагичната му гибел до 1933 г. благодарение на творбите на Христо Ботев и Иван Вазов, първите негови биографии, дело на Захари Стоянов и Стоян Заимов, паметниците в София и Карлово, неговия архив, издигнатите наново Кърчинско ханче и къща музей в родния му град, учебници по история, художествени изображения, пощенски картички и др. Специално внимание е отделено на първото всенародно честване на Апостола – 25-годишнината от обесването му (1898), и на създаването на Народния комитет „Васил Левски“ (1923).

26 февруари 2025 г. в Централната университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ беше открита изложбата „Акад. Михаил Арнаудов. Послания на времето“, която ще продължи до 30 април 2025 г. Изложбата е посветена на наследството на акад. Михаил Петров Арнаудов (05.10.1878–18.02.1978), литературен историк и теоретик, фолклорист, етнограф, историк на българската култура. Дописен член (1918), действителен член на БАН (1929, изключен 1944, възстановен 1956). Представени са книги с автографи и дарствени надписи от фонда на Регионална библиотека „Любен Каравелов“ – Русе и Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“, архивни документи и ценни предмети, предоставени от Университетския архив и Музея на Софийския университет.

Изложбата беше открита от проф. Ренета Божанкова – зам.-ректор на Софийския университет, доц. Биляна Яврукова – директор на Университетската библиотека, г-жа Теодора Евтимова – директор на Регионална библиотека „Любен Каравелов“ – Русе и д-р Илонка Колева – началник на отдел Университетски архив. На церемонията присъстваха г-жа Искра Арнаудова, снаха на проф. Арнаудов, представители на организаторите и гости.

Регионалната библиотека „Любен Каравелов“ – Русе съхранява личната библиотека на акад. Михаил Арнаудов, обособена в самостоятелен фонд от над 7000 единици на повече от 25 езика. Колекцията от над 1500 автографа разкрива взаимоотношенията на акад. Арнаудов с видни личности, живели и творили в края на XIX и началото на XX в. В Централната университетска библиотека са експонирани част от тези автографи, сред които на П. К. Яворов, Иван Вазов, Пенчо Славейков, Елисавета Багряна, Дора Габе, Яна Язова, Александър Бурмов, Александър Балабанов, Боян Пенев, Любомир Милетич и други български писатели, учени, изследователи.

От фонда на Университетската библиотека са представени първите издания на историята на Софийския университет и част от публикациите на акад. Арнаудов в областта на литературната наука – фолклор и възрожденска литература. В съпровождащите изложбата материали се акцентира на дейността му като ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в периода 1935-1936 г. и на приноса му за повишаване на международния престиж на първото българско висше училище.

Специално за изложбата Университетският архив предостави Главната книга на студентите от Историко-филологическия факултет, в която през 1896 г. под №51 е записан студентът Михаил Арнаудов, протокол от заседание на Академическия съвет от времето на ректорския мандат на акад.

Арnaudов, негови рецензии за трудове на проф. Константин Гълъбов и проф. Тодор Боров, картички и писма. В централните витрини могат да бъдат видени ректорската огърлица от 1934 г. и други експонати, съхранявани в музея на Алма матер.

ACADEMIC STUDIES PRESS
BiblioRossica

През месеците март и април Българският информационен консорциум организира пробен достъп до дигиталната платформа за електронни книги BiblioRossica. BiblioRossica е проект на американското издателство Academic Studies Press и включва над 29 918 заглавия, публикувани до 2024 г. Колекцията е фокусирана върху хуманитарните и социалните науки, като е насочена към източноевропейски, евразийски, руски и израелски изследвания. Подборът на заглавията се осъществява от водещи експерти в съответните научни области, а тематичните колекции обхващат дисциплини като история, философия, лингвистика, изкуство, социология и др.

Дигиталната библиотека предлага:

- удобен за ползване каталог с възможност за стандартно, разширено и пълнотекстово търсене;
- издания в платформата в PDF формат, което позволява на потребителите да променят размера на шрифта и страниците, да избират удобен изглед и др.;
- до 15% от всяка книга е достъпна за изтегляне и споделяне.

<https://www.bibliorossica.com/>

ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2025)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

01 февруари
165 г. от рождението на ГУСТАВ ВАЙГАНД
(01.02.1860–08.07.1930), немски езиковед и етнограф.
Чуждестранен член (1902).

02 февруари
90 г. от рождението на ЕВГЕНИЙ ПАВЛОВИЧ ВЕЛИХОВ
(02.02.1935–05.12.2024), руски физик.
Чуждестранен член (1989).

02 февруари
105 г. от рождението на РЕЙМОН ДОДЕЛ
(02.02.1920–20.06.2006), френски физикохимик.
Чуждестранен член (1997).

02 февруари
80 г. от смъртта на БОРИС ИВАНОВ ЙОЦОВ
(08.02.1894–02.02.1945), литературен историк и критик, държавен деец.
Дописен член (1932, изключен 1944, възстановен 1991).

02 февруари
105 г. от рождението на ЯН КАЧМАРЕК
(02.02.1920–18.10.2011), полски машинен инженер.
Чуждестранен член (1974).

02 февруари

80 г. от смъртта на БОГДАН ДИМИТРОВ ФИЛОВ

(28.03.1883–02.02.1945), археолог, специалист по антично изкуство, политик и държавник.

Дописен член (1918), действителен член (1929, изключен 1944, възстановен 1991). Председател на БАН (1937–1944).

03 февруари

65 г. от смъртта на АСЕН ХРИСТОВ КИСЕЛИНЧЕВ

(13.09.1905–03.02.1960), философ, психолог и педагог, обществено-политически деец.

Член-кореспондент (1952), академик (1958).

04 февруари

35 г. от смъртта на РЕЖО БОГНАР

(07.03.1913–04.02.1990), унгарски химик-органик.

Чуждестранен член (1952).

04 февруари

145 г. от рождението на ВЕНЕЛИН ЙОРДАНОВ ГАНЕВ

(04.02.1880–25.03.1966), юрист, социолог, философ, държавник и общественик, дипломат.

Дописен член (1919, изключен 1948, възстановен 1991).

04 февруари

55 г. от смъртта на РЕЖО МАНИНГЕР

(07.07.1890–04.02.1970), унгарски ветеринарен лекар.

Чуждестранен член (1961).

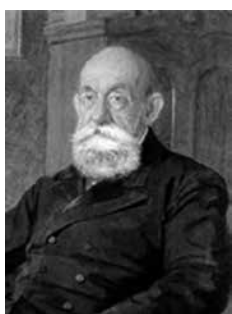
04 февруари
210 г. от рождението на ЙОСИП ЮРАЙ ШРОСМАЙЕР
(04.02.1815–08.04.1905), хърватски богослов и философ, политик.
Чуждестранен член (1884).

05 февруари
95 г. от рождението на АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ ГЕРЧЕВ
(05.02.1930–24.11.1997), ортопед-травматолог.
Член-кореспондент (1984).

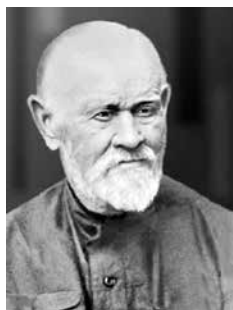
05 февруари
75 г. от рождението на АНДОН РАДЕВ КОСЕВ
(05.02.1950), инженер по автоматика.
Член-кореспондент (2008).

05 февруари
110 г. от смъртта на СТОЯН НОВАКОВИЧ
(01.11.1842–05.02.1915), сръбски езиковед, културолог, политик и
дипломат.
Чуждестранен член (1884).

06 февруари
65 г. от смъртта на ДИМИТЪР ТОДОРОВ КАЦАРОВ
(14.01.1881–06.02.1960), педагог и психолог.
Член-кореспондент (1947).

07 февруари
180 г. от рождението на **ФЬОДОР ИВАНОВИЧ УСПЕНСКИ**
(07.02.1845–10.09.1928), руски историк и археолог-византолог.
Чуждестранен член (1926).

09 февруари
185 г. от рождението на **СИМЕОН, МИТРОПОЛИТ ВАРНЕНСКИ И ПРЕСЛАВСКИ (ОДИСЕЙ ПОПНИКОЛОВ)**
(09.02.1840–23.10.1937), църковен деец, книжовник и общественик.
Дописен член (1881), редовен член (1884), почетен член (1923).

10 февруари
155 г. от рождението на **СТОЯН СТОЯНОВ АРГИРОВ**
(10.02.1870–10.08.1939), филолог, библиотековед и библиограф.
Действителен член (1900). Ковчезник на БКД и БАН (1907–1939).

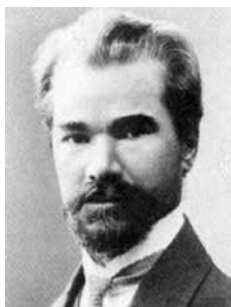
10 февруари
65 г. от рождението на **ИЛИЯ ЦАЧЕВ ЦАЧЕВ**
(10.02.1960), ветеринарен лекар, микробиолог.
Член-кореспондент (2024).

11 февруари
20 г. от смъртта на **ВЛАДИМИР АЛЕКСАНДРОВИЧ КОТЕЛНИКОВ**
(24.08.1908–11.02.2005), руски радиоастроном.
Чуждестранен член (1987).

12 февруари
85 г. от рождението на **ЙОРДАН НИКОЛОВ СТАМЕНОВ**
(12.02.1940–27.03.2014), ядрен физик, астрофизик.
Член-кореспондент (2004).

13 февруари
160 г. от рождението на **ТОДОР ГЕНЧОВ ВЛАЙКОВ**
(13.02.1865–28.04.1943), писател, учител и общественик.
Действителен член (1900).

14 февруари
25 г. от смъртта на **КРЪСТЬО ГОРАНОВ АНКОВ**
(26.09.1931–14.02.2000), философ, културолог и изкуствовед.
Член-кореспондент (1984).

14 февруари
105 г. от рождението на **БОХУМИЛ КВАСИЛ**
(14.02.1920–30.10.1985), чешки радиофизик, обществен деец.
Чуждестранен член (1983).

14 февруари
135 г. от рождението на **ТОДОР ДИМИТРОВ ПАВЛОВ**
(14.02.1890–08.05.1977), философ, естет, литературен критик, педагог
и публицист, обществено-политически деец и държавник.
Редовен член (1945). Председател (1947–1962) и почетен председател
на БАН (1962–1977).

17 февруари

100 г. от смъртта на НИКОДИМ ПАВЛОВИЧ КОНДАКОВ (01.11.1844–17.02.1925), руски историк на изкуството и археолог-византолог. Работил в Прага.

Чуждестранен член (1922).

17 февруари

60 г. от смъртта на ТАДЕУШ ЛЕР-СПЛАВИНСКИ (20.09.1891–17.02.1965), полски езиковед-славист.

Чуждестранен член (1932).

17 февруари

85 г. от смъртта на ФРАНТИШЕК ПАСТЪРНЕК (04.10.1853–17.02.1940), чешки филолог-славист.

Чуждестранен член (1926).

18 февруари

50 г. от смъртта на ВАЛТЕР МЕВИУС (03.05.1893–18.02.1975), немски ботаник.

Чуждестранен член (1942).

19 февруари

25 г. от смъртта на МАРИН ПЕТРОВ ГОЛЕМИНОВ (28.09.1908–19.02.2000), композитор и диригент.

Академик (1989).

20 февруари
95 г. от смъртта на ТЕОДОСИ КОНСТАНТИНОВ ВИТАНОВ
(19.04.1861–20.02.1930), лекар, общественик.
Дописен член (1898), действителен член (1902).

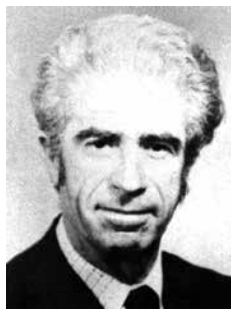
20 февруари
5 г. от смъртта на НЕДЕЛЧО НИКОЛОВ МИЛЕВ
(05.02.1933–20.02.2020), театровед и киновед.
Член-кореспондент (2004).

21 февруари
80 г. от смъртта на КАРЛ ПАЧ
(14.09.1865–21.02.1945), австрийски археолог.
Чуждестранен член (1941).

22 февруари
90 г. от рождението на КИРИЛ ЛЮБЕНОВ БОЯНОВ
(22.02.1935), радиоинженер, специалист в областта на информационните
технологии.
Член-кореспондент (1989), академик (2003).

22 февруари
105 г. от рождението на ИВАН ВАСИЛЕВ ДУРИДАНОВ
(22.02.1920–06.12.2005), езиковед.
Член-кореспондент (1981), академик (1995).

23 февруари
25 г. от смъртта на ТОНЧО ЖЕЧЕВ ТОНЕВ
(06.07.1929–23.02.2000), литературовед.
Член-кореспондент (1989).

23 февруари
120 г. от рождението на АСЕН ВАСИЛЕВ ЛАЗАРОВ
(23.02.1905–23.02.1982), ентомолог.
Член-кореспондент (1971).

25 февруари
10 г. от смъртта на ПЕТЕР КИРАЙ
(22.11.1917–25.02.2015), унгарски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1989).

25 февруари
15 г. от смъртта на ЙОАХИМ ХЕРМАН
(19.12.1932–25.02.2010), немски археолог.
Чуждестранен член (1989).

26 февруари
165 г. от рождението на ПОРФИРИЙ ИВАНОВИЧ БАХМЕТИЕВ
(26.02.1860–14.10.1913), физик и биолог.
Дописен член (1898), действителен член (1900).

26 февруари
65 г. от смъртта на АЛЕКСАНДАР БЕЛИЧ
(01.08.1876–26.02.1960), сръбски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1947).

26 февруари
185 г. от рождението на ПОРФИРИЙ ХРИСТОФОРОВ СТАМАТОВ
(26.02.1840–11.06.1925), юрист.
Дописен член (1884), редовен член (1884).

27 февруари
50 г. от смъртта на ПЕТКО ДИМИТРОВ ПЕТКОВ
(21.06.1898–27.02.1975), лесовъд.
Академик (1971).

НОВА КНИГА

Петър Попиванов.
Достоевски. Питания на един
математик.
Трето, преработено и
допълнено издание.
София, Изд. „Захарий Стоянов“,
2024. 272 с.
ISBN 978-954-09-1874-7
System number [000654934]

интерпретирането и тълкуването на повдигнатите по-горе въпроси изискват използването на средствата на математическата логика. Щом има логика, значи има и философия. Ето един ретроспективен поглед. Достоевски е съвременник на велики философи като Ницше и Киркегор, а непосредствени негови предшественици във времето са Хегел и Фихте. Той не е знаел нищо за починалия през 1855 г. Киркегор (чиито книги са излизали в малък тираж на датски език), нито за Ницше. Обстоятелството, че всички са работили в доста сходна интелектуална атмосфера, е допринесло за редица близки позиции и възгледи на тези мислители по основни проблеми. Така например в „Записки от подземиято“ са развити концепции, които сближават литературния герой с учението на великия Копенхагенски философ. В една своя книга Ницше пише ласкаво за Достоевски и за „Записки от мъртвия дом“, но всеки, прочел романа „Престъпление и наказание“, може сам да се убеди какъв велик предтеча на Ницше е сърцеведът Достоевски. Поех риска да се опитам (*почти тезисно*) да ситуирам философските концепции на руския писател и мислител сред тези на няколко изтъкнати философи на XIX и XX век. Достоевски е белетрист, но той облича с възхитително майсторство в литературна форма своите възгледи, потопени в злободневието на века и осветени от загадъчната светлина на неговия фантастичен реализъм... В тази

„В тази книга, посветена на Достоевски, се разглеждат някои аспекти на проблемите, които неговото творчество поставя пред математика. Те представляват безспорно предизвикателство и се нуждаят от съответните отговори. Известни са хиляди изследвания и тълкувания на творчеството на великия руски писател през последните 150 години. Техните автори са обикновено философи, литературоведи, психолози, русисти – с една дума достоевсковеди. Постарал съм се да намеря една по-различна гледна точка и да споделя своите възгледи по някои от бъдещите много-летен интерес въпроси. Достоевски поставя много проблеми пред читателя и всеки намира нещо у него, което най-малкото го впечатлява, но може и да го порази, и да го доведе до сериозен размисъл върху вековечните проблеми на битието – за доброто и злото, за красивото и красотата, за волята и свободата, за вярата и атеизма. Съзнателно съм оставил настрана тълкуванието на емоционалните моменти и неговия дълбок психологизъм. Съсредоточил съм се (главно) върху предизвикателствата, които Достоевски поставя пред математика, пък и пред всеки ценител на неговия гений с „природоматематическа“ нагласа. Интересувам се от философското и логическото обяснение на творчеството му. Става дума за онези страни от неговите произведения, които допускат такова разглеждане (за „евклидовия“ и „неевклидовия“ ум, за възможностите на логиката, за аксиоматиката и по-специално за успоредните прави и т.н.). Безспорно

книга накратко се говори и за евклидовите аксиоми (допълнени от Хилберт), за аксиомите на хиперболичната геометрия на Лобачевски-Бояй, за аксиомите на Пеано от теорията на числата. По-общо, споменал съм за пълнотата и логическата непротиворечивост на системата от аксиоми, които понятия представляват самостоятелен интерес за всеки читател с философско-математически интереси.“

Из предговора към първото издание (април 2011 г.)

„Надявам се, че допълнително включеният текст на професионално математическо равнище ще запълни една празнота в литературата за Достоевски, тъй като е съществено да се знае на какво ниво е била геометрията по негово време, каква е била действителната връзка между евклидовото и неевклидовото и какви са бонификациите, ако прибегнем към неевклидовия свят. За съжаление, както няма панацея за болестите, така и няма алгоритъм за решаване на вековечните проблеми чрез преминаване от евклидовия към неевклидовия свят. Независимо дали е хиперболичен или елиптичен (риманов). Хиперболичната геометрия беше създадена през първата четвърт на XIX век по чисто математически път. Значително по-късно тя намери приложение в специалната теория на относителността. Следователно има мирогледно значение и на него посвещаваме определено място в края на книгата.“

Из предговора към третото издание (август 2024 г.)

Акад. Петър Попиванов е роден през 1946 г. в София. Баща му, акад. Радой Попиванов, е известен български учен в областта на медицинската биология и имуногенетиката, министър на народното здраве (1977–1988). П. Попиванов завършва Факултета по математика на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1969 г. В периода 1970–1973 г. е докторант в Московския държавен университет „М. В. Ломоносов“. Защи­тава докторска дисертация в Москва през 1973 г. и втора дисертация за доктор на науките в Софийския университет през 1986 г. Ст.н.с. II степен (1979), професор (1988), член-кореспондент (1995), академик на БАН (2003). От 1969 до пенсионирането си през 2016 г. работи в Института по математика и информатика (ИМИ) на БАН. Ръководи секция „Диференциални уравнения“ в ИМИ от 1989 до 2011 г. Председател е на Научния съвет на Института в периода 1995–2008 г., а от 2004 до 2013 г. е член на Управителния съвет на БАН, секретар (2009–2017) и зам.-председател (от 2017) на Отделението за природо-математически науки при Събранието на академиците и член-кореспондентите на БАН. Автор е на над 180 научно-изследователски статии и 5 монографични труда в областта на математиката, както и на публикации върху математически и логически проблеми в творчеството на известни писатели и философи. Акад. Петър Попиванов е доктор хонорис кауза на Русенския университет „Ангел Кънчев“. Награден е с Почетния знак на БАН, с Медала „Проф. Марин Дринов“ с лента и със Знака на Председателя на БАН.

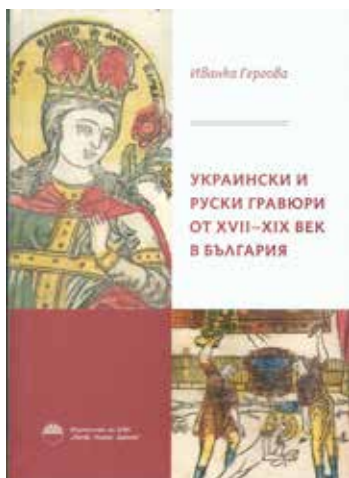
**КНИГИ ОТ ИЗДАТЕЛСТВОТО НА БАН „ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkanan@cl.bas.bg**

АНГЕЛОВА, Милена. Маркетинг на човешките ресурси / Милена Ангелова ; Предговор Валери Апостолов. – София : Издателство на БАН проф. Марин Дринов, 2024. 267 с. : с таблици, диаграми, схеми, илюстрации ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Рец.: Мария Кехайова-Стойчева, Валери Апостолов ; Библиография с. 258-264 ; Загл. и на англ. ез.: Human resources marketing ; Изд. на БАН. Институт за икономически изследвания ; Рез. на англ. ез.
ISBN 9786192454661
System number [000654642]

Книгата разкрива как възприемането на маркетинга на човешките ресурси в българските организации като холистичен подход, работещ в хармония и взаимодействие с всички елементи на стратегическото управление, допринася за осигуряването на баланса в състава на човешките ресурси на организациите и за тяхното възходящо развитие и мотивиран принос. Изследването доказва, че маркетинговите елементи и инструменти могат да бъдат прилагани така че да осигурят по-ефективното управление на човешките ресурси. На основата на достоверни и представителни в национален план данни, набрани посредством серия от две кабинетни и две проучвания на терен, са формулирани изводи и предложения в следните посоки:

1. Маркетингът на човешките ресурси се откроява като самостоятелно теоретично направление, ясно разграничено от управлението на човешките ресурси.
2. Обобщено са представени състоянието и степента на приложение, спецификата и основните резултати от ползването на маркетинга на човешките ресурси в българските организации.
3. Формулирани и предложени са възможни и необходими действия за насърчаване прилагането на маркетинга на човешките ресурси от българските организации и за повишаване на привлекателността на професиите, така че да се удовлетворят потребностите им от кадри със съответни умения.

ГЕРГОВА, Иванка. Украински и руски гравюри от XVII–XIX век в България / Иванка Гергова. – София : Издателство на БАН проф. Марин Дринов, 2024. 240 с. : с илюстрации (някои цветни), [8] л. ; Бележки под линия ; Библиография с. 222-235 ; Регистър на гравюрите с. 205-221 ; Други илюстратори: Ангел Николов Николов, Иван Георгиев Ванев, Дарина Янкова Бойкина, Пламен Валентинов Петров ; Рез. на англ. ез.
ISBN 9786192454432
System number [000654699]

Книгата изследва украински и руски произведения на графичното изкуство (листова графика), създадени от 20-те години на XVII до края на XIX век, намиращи се в български

колекции. Наред с тях са разгледани и поръчаните от българи в Русия графики, както и продукцията на няколко светогорски монаси, по народност руси. Потърсени са пътищата за проникване на тези произведения в българските земи, систематизирана е тематиката им. Един от важните въпроси е за рецепцията на произведенията в българска среда: част от гравюрите са принадлежали на български зографи, намерени са и свидетелства за използване на руски графични образци в българската графика и живопис от периода на Възраждането. Голяма част от творбите се публикуват за пръв път. От особен интерес са някои неизвестни и извън България подписани произведения.

ЗАРЕВ, Владимир. Дунавски новели / Владимир Зарев. – София : Издателство на БАН проф. Марин Дринов, 2024. 390 с. : Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ISBN 9786192454845 System number [000654921]

Книгата е ново издание на емблематичния сборник с разкази и новели от Владимир Зарев, писани преди петдесет години. „Светът, в който живеем, който ни заобикаля е реален, веществен свят около нас съществува, но лишен от енергията на нашето духовно любопитство, той все още е в неуловима, латентна форма, полусън на предметния свят, бездиханната дрямка на Битието. За да се пробуди този унесен в себе си свят, той трябва да бъде назван и така

творчеството, талантът на писателя, неговото въображение и интуицията му доразбуждат живота и го превръщат от съществуване в смисъл, а по-сетне в памет и в история...“ (Владимир Зарев)

ИВАНОВА, Мария. Родството и неговите институции в българската прединдустриална култура : В два тома : Т. 1- / Мария Иванова, Еля Цанева. – София : Издателство на БАН проф. Марин Дринов, 2024 -. 413 с. : Бележки под линия ; Т. 1. Етнология на родството. Институции на кръвно и брачно родство. ISBN 9786192454609 System number [000654869]

Трудът, който е запланиран да излезе в два тома, разглежда родствената система при българите и има голямо приносно значение за родната етнология. Институциите на родство са проследени двустранно: от една страна от гледна точка на тяхното историческо развитие и от друга като част от организационното поведение на хората.

Книгата е публикувана с финансовата подкрепа на Съвета за издателска дейност към Българската академия на науките. Ориентирана е към тесни специалисти в тази област и към широк кръг читатели.

ЦЕНТРАЛНА Стара планина : (Габровско, Севлиево, Тревненско и Дряновско): Сборник / Съставител и отг. ред. Игнат Минков ; Ред. Светла Димитрова. – София : Издателство на БАН проф. Марин Дринов, 2024. 483 с. : табл., портр., фотогр., факс., карти, ил, [52] с. цв. ил. ; Рец.: Анатола Анчев, Петя Банкова ; За авторите с. 479-483 ; Библиогр. с. 452-464 ; Съдържа материали от: Игнат Ст. Минков, Васил Мутафов, Румяна Денчева, Величка Илиева, Росица Бинева, Николай Колев, Пенка Колева, Даниела Цонева, Николай Тулешков, Петко Христов, Маргарита Тетовска-Троева, Николай Кауфман, Георги Георгиев ; Речник на термини и специфични думи с. 465-476 ; (Етнографски, фолклорни и езикови проучвания на България) ; Загл. и на англ. ез.: Central Balkan Mountain (districts of Gabrovo, Sevlievo, Tryavna and Dryanovo) ; Сер. загл. и на англ. ез. : Etnographic, folklore

and language studies of Bulgaria ; Изд. на БАН. Институт за етнология и фолклористика с Етногр. музей, Регион. етногр. музей на открито „Етър“ ; Рез. на бълг., англ. ез.

ISBN 9786192452858

System number [000649775]

Сборникът е посветен на традиционната култура на българското население от района на Централния Балкан със склоновете му и полетата на север до прехода към Дунавската равнина, които днес са включени административно в Габровска област. Автори на студиите са учени от Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей – БАН, Института за български език при БАН, ВСУ „Любен Каравелов“ – София, Великотърновския университет, музейни специалисти от РЕМО „Етър“ и регионалните музеи в Габрово и Велико Търново. За написването им през 1998–2001 г. са проведени теренни проучвания, финансирани от местните общини.

Повечето от студиите са посветени на материалната култура: земеделие; занаяти, обработващи дърво, метали, текстилни и органични материали; добавъчни и други поминъци. Обстоятелствено са представени жилището и облеклото. От сферите на обществената култура са студиите, посветени на семейните и роднинските отношения, езика и музикалния фолклор. Съществено място в сборника заема историко-демографският преглед, проследяващ флукуациите в състоянието на етноса в условията на османски гнет, усилията и борбите за съхранение на българската идентичност и набирането на социална и демографска сила и мощ за формиране регионалната общност на балканджиите, за превръщане отново на района в землище на българската национална култура. Сборникът е богато илюстриран. Предназначен е за учени от хуманитарните и обществените науки, студенти, краеведи, както и за широки слоеве от населението.

**НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА
НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkanan@cl.bas.bg**

АНДРЕЕВ, Йордан. Българските ханове и царе / Йордан Андреев, Андрей Пантев. – 2. изд. – Велико Търново : Абагар, 2024. 216 с. : цв. ил., портр., факс. ; Библиогр. след всяка глава ; 1. изд. 1988 г. със загл. Българските ханове и царе VII–XIV век, с авт. Йордан Андреев, на изд. Д-р Петър Берон ; За една книга с качествата на съвременна историческа класика / Пламен Павлов с. 348-349.
ISBN 9786191683574
System number [000654555]

АНТОВ, Пламен. Нагоре по реката назад : Девет разказа / Пламен Антов. – Пловдив : Жанет 45, 2024. 226 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Текстове на английски език / Превод Григор Павлов.
ISBN 9786191869336
System number [000654734]

АТАНАСОВ, Атанас. Гражданскоправни науки : Ч. 1. / Атанас Атанасов, Александра Атанасова. – 8. изд. – София : LawStore, 2024. 823 с. : ил. ; сх. ; Бележки под линия. 1. изд. 2013 г. с авт. Атанас Атанасов, Гургана Антонова, Александра Константинова.
ISBN 9786197394405
System number [000654549]

АТАНАСОВ, Кънчо. Животът. Читалищата. И по-нататък от живота... / Кънчо Атанасов ; Фотогр. Даниел Петков. – Велико Търново : Абагар, 2024. 168 с. : с фотогр., цв. ил. ; За автора с. 165.
ISBN 9786191683635
System number [000654535]

БАХЧЕВАНОВ, Карамфил. Как да нахраниш мозъка си и да си поправиш метаболизма / Карамфил Бахчеванов. – София : Макрос, 2024. 326 с. : със сх., табл., ил. ; Библиография с. 324.
ISBN 9789545616181
System number [000654833]

БУДАК, Алекс. Как да станем творци на промени : Всеобхватно практическо ръководство за положителни промени на всяко ниво / Алекс Будак ; Прев. от англ. ез. Евелина Банева. – София : Кибеа, 2024. 364 с. ; Биогр. данни за авт. на с. 2-3. (Познай себе си)
ISBN 9786192710323
System number [000654726]

ВУКОВ, Николай. Срещата на устното слово с печатната страница : Употреби на фолклора в българския периодичен печат от 60-те и 70-те години на XIX век / Николай Вуков ; Рец. проф. дфн Николай Папучиев, доц. д-р Валентина Ганева-Райчева ; БАН. Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей. – София : Гутенберг, 2024. 394 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бележки под линия ; Приложение : Публикации

на народно творчество в българския периодичен печат през Възраждането с. 243-393 ; Библиогр. с. 226-242 ; Текст и на стар правопис.

ISBN 9786191762330

System number [000654724]

ДИМИТРОВ-Майстора, Владимир. Майстора = Maystora / Състав., послеслов Светла Александрова, Валентин Господинов ; Текст Анелия Николаева и др. ; Превод на английски ез. Яна Войникова, Емилия Йорданова. – [Кюстендил] : Художествена галерия Владимир Димитров – Майстора, [2024]. 1 албум (464 с.) : с цв. ил., портр., факс. ; Други автори на допълнителен материал: Асен Василиев, Атанас Божков, Богомир Лазов, Борис Колев, Валентин Господинов, Васил Стоилов, Владимир Григоров, Десислава Минчева, Димитър Аврамов, Димитър Казаков – Нерон, Драган Лозенски, Емил Попов, Ефрем Каранфилов, Илона Захаријева, Кирил Гогов, Лика Янко, Любен Бояджиев, Любен Зидаров, Матей Матеев, Надежда Кутева, Недко Каблешков, Николай Майсторев, Ралица Игнатова, Светла Александрова, Станислав Памукчиев, Стефан Лютаков ; Проект на Художествена галерия „Владимир Димитров – Майстора“, осъществен със съдействието на Община Кюстендил по повод 140-годишния юбилей на художника ; Библиография с. 463 ; Съдържа и: Животопис с. 19-43 ; Авторите с. 455-462. (Библиотека Кюстендилска изобразителна школа)

ISBN 9786199034057

System number [000654627]

ДОБРЕВ, Петър. Най-древните българи : Преселения. Държави. Реликви / Петър Добрев. – София : Библиотека Македония, 2024. 216 с. : ил. ; фиг. ; к. ; табл. ; факс. ; фотогр. ; Бележки под линия ; Прил. №1-№3 : Иберийска писменост в Кавказ ; Иберийските следи в българските надписи ; Сандъкът от Терачина с. 185-191 ; Библиогр. с. 194-195 ; Рез. на бълг., англ., фр., нем., итал., рус. ез.

ISBN 9786199242704

System number [000654700]

ДРАГАНОВА, Росица. Музикални просветители в следосвобожденската епоха : Карел Махан, Георги Байданов / Росица Драганова. – София : Институт за изследване на изкуствата при БАН, 2024. 138 с. : с фотогр. ; факс. с ноти, ил., протр. ; Рец.: Кристина Япова, Елисавета Вълчинова-Чендова ; Библиогр. с. 114-126 ; Рез. на англ. ез.

ISBN 9786197619461

System number [000654558]

ЕНИЧЕРЕВ, Никола. Пловдив и Прилеп през Възраждането / Никола Ганчев Еничерев ; Състав. Данаил Георгиев ; Предг. Любозар Фратев. – Пловдив : Фондация Балкански културен форум, 2024. 308 с. : ил. ; портр. ; фотогр. ; Биогр. данни за авт. на 2-ра кор. ; Съдържа: Никола Ганчев Еничерев – будителят на Прилеп и вдъхновител на писателя Димитър Талев за романа „Железният светилник“ / д-р Данаил Георгиев с. 7-15.

ISBN 9786199144381

System number [000654574]

ЖИВОТЪТ през Средновековието : Антология / Състав. Цочо Бояджиев, Тони Николов ; Прев. Цочо Бояджиев и др. – София : Фонд. Комунигас, 2024. 230 с. : с ил. ; Други преводачи: Тони Николов, Евгения Панчева, Ирена Кръстева, Красимира Гагова, Гергана Динева, Ирина Симова ; Бел. под линия.

ISBN 9786192240523

System number [000654785]

ЙОЧЕВА, Гергана. Бизнес протокол / Гергана Йочева. – Благоевград : Колеж по туризъм – Благоевград, 2024. 141 с. : с цв. ил. ; Рец.: Милена Филипова, Дария Николиева ; Библиография с. 120-125 ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.
ISBN 9789549497380
System number [000654769]

КАРАВЕЛОВ, Любен. Вторият акт на голямата драма : Публицистика, писма : Т. 9. / Любен Каравелов ; Под общ. ред. и състав. на чл.-кор. проф. д.н. Иван Гранитски и Панко Анчев. – София : Захарий Стоянов, 2024. 720 с. : портр. ; Бележки с. 615-691 ; Речник на непознатите думи с. 692-702 ; Съдържа и: Значението на Любен Каравелов като писател и обществен деец / Панко Анчев с. 703-710.
ISBN 9789540918730
System number [000654764]

КАРАВЕЛОВ, Любен. Под студената пепел тлее искра : Публицистика : Т. 8. / Любен Каравелов ; Под общ. ред. и състав. на чл.-кор. проф. д.н. Иван Гранитски и Панко Анчев. – София : Захарий Стоянов, 2024. 720 с. : портр. ; Бележки с. 647-692 ; Речник на непознатите думи с. 693-698 ; Съдържа и: Формирането на идеите и идеологията / Панко Анчев с. 699-713 ; Кн. е ил. с рис. на Веселин Николов.
ISBN 9789540918723
System number [000654760]

КАРАВЕЛОВ, Любен. Свобода и всекиму своето : Публицистика : Т. 7. / Любен Каравелов ; Под общ. ред. и състав. на чл.-кор. проф. д.н. Иван Гранитски и Панко Анчев. – София : Захарий Стоянов, 2024. 744 с. : портр. ; Бележки с. 655-700 ; Речник на непознатите думи с. 701-708 ; Съдържа и: Любен Каравелов – страстта на разума / Иван Гранитски ; Формирането на идеите и идеологията / Панко Анчев с. 709-733.
ISBN 9789540918549
System number [000654759]

КИПЪРСКА поезия / Подбор, прев. от гръцки език Стефан Гечев ; Предг. Хараламбос Кафкаридис. – София : Фондация „Стефан Гечев“ Русе : Регионална библиотека Любен Каравелов (Русе), 2024. : с ил., портр. ; Избрани поеми от поетичния сборник „Съвременна кипърска поезия“ – 1965 г. ; Поезия на свободата / Стефан Гечев с. 10-14 ; Текст и на гр. ез. ; Кн. е ил. с рис. на Васил Йончев.
ISBN 9786197404623
System number [000654624]

МАРКОВА-Лозанова, Люба. Правно регулиране на рекламната дейност / Люба Маркова-Лозанова. – София : Сиби, 2024. 288 с. : Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бел. под линия ; Библиография с. 282-287.
ISBN 9786192262983
System number [000654548]

ПАВЛОВ, Пламен. Търновски светци и духовни водачи / Пламен Павлов. – Велико Търново : Абагар, 2024. 168 с. : с ил., [16] с. : портр., фотогр., факс. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиография с. 160-167.
ISBN 9786191683710
System number [000654481]

ПЕЙЧЕВ, Асен. Тероризъм и контратерористични мерки и политики : Балкански тенденции в тероризма и контратероризма от 50-те год. на XX в. / Асен Пейчев ; Рец. проф. д-р Владко Иванов, доц. д-р Боян Кутевски ; Ред. Яница Бърнева. – [София] : Пъблик Тръст, 2024. 360 с. : Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиография с. 332-356 ; За тази книга / Владко Иванов с. 3-6.
ISBN 9786199146439
System number [000654521]

СТЕФАНОВ, Георги. Теми за държавен изпит по гражданскоправни науки : (По конспекта) / Георги Стефанов. – 6. актуализирано и допълнено изд. – Велико Търново : Абагар, 2024. 775 с. ; Бележки под линия ; Библиогр. след отд. разд.
1. изд. 2016 г.
ISBN 9786191683529
System number [000654540]

ЦОЛОВА, Камелия. Актуални въпроси на исковото производство в тълкувателната практика на ВКС в периода 2021–2024 година : Учебно пособие за студенти по дисциплината „Гражданско процесуално право“ / Камелия Цолова. – София : Сиби, 2024. 104 с. ; Бележки под линия ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.
ISBN 9786192262969
System number [000654523]

ЦОЛОВА, Камелия. Прехвърляне на спорно право / Камелия Цолова ; Науч. ред. проф. д-р Анелия Мингова. – София : Сиби, 2024. 288 с. ; Бележки под линия ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиография с. 282-287.
ISBN 9786192262952
System number [000654522]

ЧИТАТЕЛСКИ практики в България 2002–2006 / Александър Кьосев и др. ; Състав., ред. Александър Кьосев. – Пловдив : Жанет 45, 2024. 528 с. : с ил., табл. и диагр. ; Други автори: Боряна Димитрова, Елена Лилова, Ваня Георгиева, Емилия Алексиева, Светослав Близнашки, Галина Гончарова, Моника Вакарелова, Александра Главанакова, Юлия Роне, Георги Няголов, София Тодорова, Наталия Василева, Моника Димитрова ; Библиография след отделни статии ; Текст и на англ. ез. ; Рез. на англ. ез.
ISBN 9786191869343
System number [000654722]

ЯНАКИЕВ, Калин. Християнска публицистика (2016–2023 г.) : Въпроси пред християнската съвест. Около Събора в Крит. Църквата в Украйна. Москва и Константинопол. Руският „православен“ джихадизъм : Есета / Калин Янакиев. – Пловдив : Хермес, 2024. 248 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиогр. под линия.
ISBN 9789542624165
System number [000654826]